

**2013.Október 6. Nyíri erdő .
Pápai Gábor ünnepi beszéde.**

Tisztelt jelenlévők, kedves emlékezők!

Mindenekelőtt szeretnék köszönetet mondani a rendezőknek, hogy megtiszteltek a felkéréssel, hogy a magyarság gyásznapiján néhány gondolatot mondhatok itt a Nyíri erdőben.

Köszönöm az Alapítvány kuratóriumának, a KEFEG Zrt-nek, hogy itt lehetek, mert a Nyíri erdőben való megemlékezések meghittebbek, mint valaha

És legfőképpen köszönöm Szulyovszky László barátomnak, aki majd' félévszázada munkásaival, no meg egy demizson borral leültek a tó köré, és halkán nótázva emlékeztek március idusára.

Akkor, amikor még a '48-as forradalomról nem igen volt tanácsos csoportosan – csak úgy, „maszek alapon” – megemlékezni. A hatalom éppen úgy félt, mint Haynau idején.

De a tó nem aludt ki.

Nem is alhatott, mert László hitvese, Ágnes asszony is táplálta, különösen a nehéz időkben.

Most is emlékezni jöttünk.

Igaz, nem március felemelkezését idézni, hanem azokra emlékezni, akik életüket adták a szabadságért.

Fura egy nemzet a magyar. Ha jól belegondolunk, örökös harcban álltunk.

Kezdetben kalandozva, lovon száguldozva Európa tájain. Majd az ausburgi pofontól kissé megnyugodva már csak önmagunkkal csatáztunk.

Miért is?

Hogy megmaradhassunk itt a Kárpát-medencében.

Azután megint külső hatalmak okán rántottunk kardot, de most már a szabadságunk, védelméért.

Történelmünk során volt hát kiket siratni. A nép kunyhóiból a csatamezőn elesetteket éppúgy, mint a sok összegyűlt könnyel az olykor szétszabdalt hazánkat.

Vajon kell-e en tanultunk-e a sok fájdalomból?

Most 1848 halottaira emlékezünk.

Engedtesse meg, hogy ne az ilyenkor megszokott gondolatokkal idézzem a sötét hónapokat, és az azt követő éveket.

Jókai az általa jegyzett Magyar nemzet történetében – Mohácsra emlékezve, amikor Zápolya 40 000-es seregével Szegeden várta a csata végét – így zárja sorait:

„Így bukott a magyar önásta sírba.”

Miért is?

Hazavéd harcaink minden csatájában ezerszám hullott, fogyott a magyar.

Azután az elnéptelenedett országrészek tájait a külföldről jött nációk népesítették be.

A százötven éves török uralom után sem tudtunk magyar földnek magyar királyt választani.

Miért is?

A tizenkilencedik század ötvenes éveire közeledve a szabadságvágy feszegette a Habsburg abroncsokat.

1948 tavaszán az európai forradalmakat követve ezek az abroncsok kezdtek szétpattanni.

A mi harcunk győztes csatáihoz nem lett volna elég a hadvezérek zsenialitása. Mindenre elszánt, hazaszeretők közkatona nélkül nem kényszerítettük volna futásra sem Jelasitot, sem Windischgratzet.

Végül orosz segítséggel buktuk el harcunkat, éppen úgy, mint 1956-ban.

De térjünk vissza a kápolnai csatához, ahol Windischgratz szétveri Dembinszky seregét majd gyzelemittasan jelenti a kölyök császárnak, hogy a lázadásnak vége, a rebellesek szétzúzva.

Erre fel a császár 1849 március 4-én kiáltványt ad ki, miszerint Magyarországot beolvasztotta a birodalomba, s ezzel úgy mint a birodalom önálló tagországa, megszűnt létezni.

A csatát veszített Dembinszky után Vettel Antal lett a fővezér, akit nem sokkal ezután Görgey vette át a főparancsnokságot.

A császári kiadványra április 14-én a Debrecenben kiadott Függetlenségi nyilatkozat volt a válasz.

Eközben Kossuth és Görgey között óriási feszültség munkálkodott.

Miért is?

A dicsőséges tavaszi hadjárat után jött az elkerülhetetlen Világos, majd a gyász Sötétje.

Nemigen hallottunk róla, de-nem tudván a fejleményeket- a fegyverletétel napján lord Palmerston az udvarnál a békekötés érdekében közben akar járni, mert szerinte a magyar szabadságharc jogos volt.

A fegyverletételt hírére viszont már Ausztria belügyének tekintette a fejleményeket.

A nyugatnak az volt a legfontosabb, hogy az oroszok húzódjanak vissza Magyarország területéről, minél keletebbre

Ugye milyen ismerős a nyugat hozzáállása a magyar üggyhöz?

Kossuth Orsovánál egy marék port vesz magához, és búcsú nélkül elhagyja az országot.

(Később maga cáfolja, hogy búcsúbeszédet tartott volna.)

Szemere Bertalan hasonlóan cselekedett.

Már a számvetésben írja:

„megdöbbenve vették észre önmagukon, hogy a hazát már nem szeretik oly formán, mint azelőtt. Az volt a jó napunk, amikor régi emlékeink között magunkat sirattuk.”

434 szekér szállította el a letett fegyvereket. 64 honvédszászló a cári kincstárba került.

A Kossuth-bankókat már augusztustól kezdték égetni, és december végére a magyar pénzjegyek felét megsemmisítették.

Haynau a tiszti foglyokat templomokba, vendéglékházakba záratta.

Azokra a foglyokra, akik osztrák seregben szolgáltak és onnan álltak át, zeneszó mellett ötven botütést méretett.

Maderspach Károly, Ruszkabányai vasgyáros feleségét Haynau parancsára a főtéren félmeztelenre vetkőztették és megbotozták. A vád az volt ellene, hogy a tavaszi hadjárat alatt egy szalmabábut császári egyenruhába öltöztetett, és gúnyverseket írt hozzá. Persze, ebben egy szó sem volt igaz.

Sógorát, Maderspach Ferenc ezredest, sírjából kiásatta, és a piactéren felakasztatta.

Nagy Imrééket ehhez képest a „humánusmódtól” vezérelve mindössze hátradrótozott kézzel, hasra fektetve temették el Kádárék.

Maderspach Ferenc, a nagy szégyent el még a botozás délutánján a gyárában öntött mozsárágyúval megölte magát. (Az asszony 1880. december 6-án halt meg Budapesten.)

A történethez tartozik, hogy 1850-ben Haynaut egy londoni sörözőben felismerték, s mivel a botozás történetének, Európaszerte híre ment, a munkások jól elagyabugyálták.

Vajon mit lett volna a hír nyugaton, ha 1990-ben Biszku Bélát félholtra verik.

Miért is?

A foglyok poggyászait elárverezték, amit az aradiak jó pénzért magvettek, majd később visszaszolgáltattak jogos tulajdonosaiknak.

Az aradi oláh férfiak a rab honvédeket „Kossuth-kutyáknak” titulálva szidták, az asszonyok vidáman adtak nekik enni, inni.

A 13 vértanú tábornokon kívül 500 hazafit ítélnék halálra, és 114-et k is végeznek.

1956 kommunistái nem voltak ilyen nagylelkűek.

Miért is?

Október ötödikén Batthyányi Lajos a cellájában felvágja ereit, nyakát sebzi, úgy hogy az ajtónál lévő r egy hangot sem hallott. Sebe okán elkerüli a másnap hajnali akasztást.

Golyót kap.

Mednyánszky László rnagyot, és Grúber Fülöp tüzér hadnagyot is bitóra ítélték. Haynau velük vitette fel a bitófát a pozsonyi Szamárhegyre.

Szabadon garázdálkodott a fantázia.

Október 25-én f be lövette Kazinczy Lajos tábornokot, a költő fiát.

Lenkey János honvédtábornok, aki a forradalom hírére jött haza huszár századával, megtévelyodott, majd 1850. február 9-én hunyt el az aradi vár börtönében.

Szeméthordó kocsival, korommal bekent koporsóban, szertartás és harangszó nélkül vitték a temetőbe, ahol a várbéliek még a sírját sem ásták ki.

A pap, a kántor, és a jelen lévő aradi polgárok temették. A végső imához a kísérelengyel katonák is letérdeltek.

Miért is?

De Ausztria is keményen megfizetett. Az 55 millió forint hadiköltségen felül 102.887.369 forintba került a magyar és az olasz háborúk költsége.

Az oroszoknak 3.700.000 rubelt kellett fizetniük, ebből 1.700.000-et sóban.

Nekünk viszont még többbe került. Legjobbainkat kivégezték, börtönbe zárták, bujkálásra kényszerítették. Ismét megfogyott a nemzet bátrabja, tetteire későbbje, éppúgy mint 1956-ban

Apátia telepedett a nemzetre.

A fejekben nem éppen jó irányban változott a morál.

A németnek nem adózni dicsőség volt. Törvényt, pénzt kijátszani nemkülönben dicsőség és hazafias dolog volt.

Ugye milyen ismerős? Mintha a nemrég évtizedeiben lennénk.

Ferenc József közben felcseperedett, és belátta, hogy a magyarsággal ki kell egyezni.

Deák Ferenc, akinek bölcsessége nélkül nem lett volna kiegyezés, mint egyszer köznemes, egy szállodában töltötte az időt, miközben a császárból királlyá koronázták az uralkodót Budán, és koronát kapott hitvese, Erzsébet is.

Deák azért nem kapott meghívót a koronázásra, mert az eseményen rangon aluli lett volna egy köznemes jelenléte.

Miért is?

Ady Endrét idézem:

**Itt valahol, ott valahol
Esett. Szép, szomorú fejekkel
Négy –öt magyar összehajol
S kicsordul gúnyos fájdalmukból
Egy ifjú- si könny, magyar könny
Miért is ?**

**És utána, mint a zápor
Jön a többi könny:
Miért is, miért is, miért is ?
S nincs vége könnynek és miértnek.
Fölöttük hahota köszön,
Hahotája, akik nem értnek
S akik sohase kérdik, s kérdték:
Miért is?**

**És csöpög a könny:
Miért is, miért is, miért is?
És hömpölyög fönn a hahota,
Hogy soha, soha, soha.**

**Ennyi búsulással fényesen
Nyílnék meg az Ég,
Ahol csak Ég és okos üdvösség van.
S itt nem elég.
Itt nem kell csak a könny
S itt valahol, ott valahol
Esett, szép, szomorú fejekkel
Négy- öt magyar összehajol.
Miért is, miért is, miért is?**

(Ady:Négy öt magyar összehajol....)